Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SPLOŠNEGA SODIŠČA (prvi razširjeni senat)

z dne 15. januarja 2025 *

„Skupna zunanja in varnostna politika – Omejevalni ukrepi zaradi delovanja Rusije, ki povzroča destabilizacijo razmer v Ukrajini – Seznami oseb, subjektov in organov, za katere veljajo omejevalni ukrepi – Vpis in ohranitev imena tožeče stranke na seznamih – Pravica do izjave – Obveznost obrazložitve – Napaka pri presoji – Sorazmernost – Svoboda gospodarske pobude – Ničnostna tožba“

V zadevi T-193/23,

MegaFon OAO s sedežem v Moskvi (Rusija), ki jo zastopajo V. Villante, D. Rovetta, M. Campa, M. Moretto, M. Pirovano in B. Bonafini, odvetniki,

tožeča stranka,

proti

Svetu Evropske unije, ki ga zastopata E. Nadbath in V. Piessevaux, agenta,

tožena stranka,

ob intervenciji

Evropske komisije, ki jo zastopajo M. Carpus Carcea, C. Georgieva in L. Puccio, agentke,

intervenientka,

SPLOŠNO SODIŠČE (prvi razširjeni senat),

ob posvetovanju v sestavi R. Mastroianni v funkciji predsednika, M. Brkan, sodnica, I. Gâlea (poročevalec), T. Tóth in S. L. Kalėda, sodniki,

sodna tajnica: H. Eriksson, administratorka,

na podlagi pisnega dela postopka,

na podlagi obravnave z dne 3. julija 2024

izreka naslednjo

* Jezik postopka: francoščina.

Sodbo

1 Tožeča stranka, družba Megafon OAO, s tožbo na podlagi člena 263 PDEU predlaga razglasitev ničnosti, prvič, Sklepa Sveta (SZVP) 2023/434 z dne 25. februarja 2023 o spremembi Sklepa 2014/512/SZVP o omejevalnih ukrepih zaradi delovanja Rusije, ki povzroča destabilizacijo razmer v Ukrajini (UL 2023, L 59 I, str. 593) in Uredbe Sveta (EU) 2023/427 z dne 25. februarja 2023 o spremembi Uredbe (EU) št. 833/2014 o omejevalnih ukrepih zaradi delovanja Rusije, ki povzroča destabilizacijo razmer v Ukrajini (UL 2023, L 59 I, str. 6) (v nadaljevanju skupaj: prvotna akta), drugič, Sklepa Sveta (SZVP) 2023/1517 z dne 20. julija 2023 o spremembi Sklepa 2014/512/SZVP o omejevalnih ukrepih zaradi delovanja Rusije, ki povzroča destabilizacijo razmer v Ukrajini (UL 2023, L 184, str. 40, v nadaljevanju: akt iz julija 2023), in tretjič, Sklepa Sveta (SZVP) 2024/422 z dne 29. januarja 2024 o spremembi Sklepa 2014/512/SZVP o omejevalnih ukrepih zaradi delovanja Rusije, ki povzroča destabilizacijo razmer v Ukrajini (UL L, 2024/422; v nadaljevanju: akt iz januarja 2024) v delu, v katerem je z vsemi temi akti (v nadaljevanju: izpodbijani akti) ime tožeče stranke vpisano in ohranjeno na seznama, priložena k Sklepu Sveta 2014/512/SZVP z dne 31. julija 2014 o omejevalnih ukrepih zaradi delovanja Rusije, ki povzroča destabilizacijo razmer v Ukrajini (UL 2014, L 229, str. 13), in Uredbi Sveta (EU) št. 833/2014 z dne 31. julija 2014 o omejevalnih ukrepih zaradi delovanja Rusije, ki povzroča destabilizacijo razmer v Ukrajini (UL 2014, L 229, str. 1) (v nadaljevanju: sporna seznama).

I. Dejansko stanje

2 Tožeča stranka je delniška družba s sedežem v Moskvi (Rusija), ki v telekomunikacijskem sektorju deluje kot telekomunikacijski operater in operater mobilne telefonije.

3 Ta zadeva spada v okvir omejevalnih ukrepov, sprejetih v zvezi z delovanjem, ki spodkopava ali ogroža ozemeljsko nedotakljivost, suverenost in neodvisnost Ukrajine, zlasti v zvezi z vojaško agresijo Ruske federacije proti tej državi 24. februarja 2022.

4 Svet Evropske unije je 31. julija 2014 zaradi resnosti razmer v Ukrajini kljub sprejetju omejitve potovanj in zamrznitve premoženja za nekatere fizične in pravne osebe marca 2014 na podlagi člena 29 PEU sprejel Sklep 2014/512, da bi se uvedli ciljno usmerjeni omejevalni ukrepi na področju dostopa do kapitalskih trgov, obrambe, blaga z dvojno rabo in občutljivih tehnologij.

5 Svet je istega dne na podlagi člena 215 PDEU sprejel Uredbo št. 833/2014, ki vsebuje podrobnejše določbe za uveljavljanje učinka zahtev iz Sklepa 2014/512 tako na ravni Evropske unije kot v državah članicah.

6 Zastavljeni cilj teh omejevalnih ukrepov je bil povečanje stroškov delovanja Ruske federacije, ki spodkopava ozemeljsko nedotakljivost, suverenost in neodvisnost Ukrajine, ter spodbujanje mirne rešitve krize.

7 Ruska federacija je 24. februarja 2022 začela vojaško operacijo v Ukrajini.

8 Svet je v tem okviru in na podlagi člena 29 PEU 25. februarja 2022 sprejel Sklep (SZVP) 2022/327 (UL 2022, L 48, str. 1), 8. aprila 2022, Sklep (SZVP) 2022/578 (UL 2022, L 111, str. 70) in 21. julija 2022 Sklep (SZVP) 2022/1271 (UL 2022, L 193, str. 196), pri čemer je s temi tremi sklepi spremenjen Sklep 2014/512 (v nadaljevanju: spremenjeni sklep 2014/512). Poleg tega je Svet 25. februarja 2022 na podlagi člena 215 PDEU sprejel Uredbo (EU) 2022/328 (UL 2022, L 49,

str. 1), 8. aprila 2022 Uredbo (EU) 2022/576 (UL 2022, L 111, str. 1) in 21. julija 2022 Uredbo (EU) 2022/1269 (UL 2022, L 193, str. 1), pri čemer je s temi tremi uredbami spremenjena Uredba št. 833/2014 (v nadaljevanju: spremenjena uredba št. 833/2014).

9 Člen 3(1) in (2) spremenjenega sklepa 2014/512 določa:

„1. Neposredna ali posredna prodaja, dobava, prenos ali izvoz vsega blaga in tehnologije z dvojno rabo s seznama v Prilogi I k Uredbi (EU) 2021/821 Evropskega parlamenta in Sveta kateri koli fizični ali pravni osebi, subjektu ali organu v Rusiji ali za uporabo v Rusiji s strani državljanov držav članic ali z ozemelj držav članic ali z uporabo plovil ali zrakoplovov pod njihovo zastavo so prepovedani, ne glede na to, ali navedeno izvira z ozemelj držav članic ali ne.

2. Prepovedano je:

(a) neposredno ali posredno zagotavljati tehnično pomoč, posredniške ali druge storitve v zvezi z blagom in tehnologijami iz odstavka 1 ter v zvezi z zagotavljanjem, izdelavo, vzdrževanjem in uporabo tega blaga in tehnologij kateri koli fizični ali pravni osebi, subjektu ali organu v Rusiji ali za uporabo v Rusiji;

(b) neposredno ali posredno zagotavljati financiranje ali finančno pomoč v zvezi z blagom in tehnologijami iz odstavka 1 za kakršno koli prodajo, dobavo, prenos ali izvoz tega blaga in tehnologij ali za zagotavljanje s tem povezane tehnične pomoči, posredniških storitev ali drugih storitev kateri koli fizični ali pravni osebi, subjektu ali organu v Rusiji ali za uporabo v Rusiji.“

10 Odstavka 4 in 5 tega člena določata ureditev dovoljenj, ki je enako povzeta tudi v členu 3a(4) in (5) spremenjenega sklepa 2014/512:

„4. Z odstopanjem od odstavkov 1 in 2 tega člena in brez poseganja v obveznost pridobitve dovoljenja v skladu z Uredbo (EU) 2021/821 lahko pristojni organi držav članic dovolijo prodajo, dobavo, prenos ali izvoz blaga in tehnologij z dvojno rabo ali zagotavljanje s tem povezane tehnične ali finančne pomoči za nevojaško rabo in nevojaške končne uporabnike, potem ko ugotovijo, da so tako blago ali tehnologije ali s tem povezana tehnična ali finančna pomoč namenjeni: (a) sodelovanju med Unijo, vladami držav članic in vlado Rusije v izključno civilne namene; (b) medvladnemu sodelovanju pri vesoljskih programih; (c) upravljanju, vzdrževanju in varnosti civilnih jedrskih zmogljivosti, predelavi jedrskega goriva ter civilnemu jedrskemu sodelovanju, zlasti na področju raziskav in razvoja; (d) pomorski varnosti; (e) civilnim elektronskim komunikacijskim omrežjem, ki niso javno dostopna in niso v lasti subjekta, ki je pod javnim nadzorom ali katerega več kot 50-odstotni delež je v javni lasti; (f) izključni uporabi s strani subjektov, ki jih posamično ali skupno nadzira pravna oseba, subjekt ali organ, ki je registriran ali ustanovljen v skladu z zakonodajo ene od držav članic ali partnerske države; (g) diplomatskim predstavništvom Unije, držav članic in partnerskih držav, vključno z delegacijami, veleposlaništvi in misijami; (h) zagotavljanju kibernetske varnosti in informacijske varnosti za fizične in pravne osebe, subjekte in organe v Rusiji, razen za rusko vlado in podjetja pod neposrednim ali posrednim nadzorom ruske vlade.

[…]

5. Z odstopanjem od odstavkov 1 in 2 tega člena in brez poseganja v obveznost pridobitve dovoljenja v skladu z Uredbo (EU) 2021/821 lahko pristojni organi dovolijo prodajo, dobavo,

prenos ali izvoz blaga in tehnologij z dvojno rabo ali zagotavljanje s tem povezane tehnične ali finančne pomoči za nevojaško rabo in nevojaške končne uporabnike, potem ko ugotovijo, da je tako blago ali tehnologije ali s tem povezano tehnično ali finančno pomoč treba zagotoviti na podlagi pogodb, sklenjenih pred 26. februarjem 2022, ali pomožnih pogodb, ki so potrebne za izvrševanje takih pogodb, če se za dovoljenje zaprosi pred 1. majem 2022.“

11 Člen 3(7) spremenjenega sklepa 2014/512 določa:

„Pri odločanju o zahtevkih za dovoljenja v skladu z odstavkoma 4 in 5 pristojni organi ne izdajo dovoljenja, če lahko utemeljeno sklepajo, da:

(i) bi končni uporabnik lahko bil vojaški končni uporabnik, fizična ali pravna oseba, subjekt ali organ iz Priloge IV ali da bi blago lahko bilo namenjeno za končno uporabo v vojaške namene, razen če so prodaja, dobava, prenos ali izvoz blaga in tehnologij iz odstavka 1 ali zagotavljanje s tem povezane tehnične ali finančne pomoči dovoljeni na podlagi odstavka 1(a) člena 3b.“

12 Člen 3a(1) tega sklepa določa:

„1. Prepovedano je neposredno ali posredno prodajati, dobavljati, prenašati ali izvažati blago in tehnologije, ki bi lahko prispevali k vojaškim in tehnološkim izboljšavam Rusije ali k razvoju obrambnega in varnostnega sektorja, ne glede na to, ali izvirajo iz Unije ali ne, vsem fizičnim ali pravnim osebam, subjektom ali organom v Rusiji ali za uporabo v Rusiji.“

13 V odstavku 2 navedenega člena 3a je povzeto besedilo člena 3(2) spremenjenega sklepa 2014/512.

14 V odstavku 7 istega člena 3a je povzeto besedilo člena 3(7) spremenjenega sklepa 2014/512.

15 Člen 3b(1) spremenjenega sklepa 2014/512 določa:

„Kar zadeva fizične ali pravne osebe, subjekte ali organe iz Priloge IV, lahko pristojni organi držav članic z odstopanjem od členov 3 in 3a tega sklepa in brez poseganja v obveznost pridobitve dovoljenja na podlagi Uredbe (EU) 2021/821 dovolijo prodajo, dobavo, prenos ali izvoz blaga in tehnologije z dvojno rabo ter blaga in tehnologije iz člena 3a tega sklepa ali zagotavljanje s tem povezane tehnične ali finančne pomoči šele, ko ugotovijo, da:

(a) so tako blago ali tehnologij[e] ali s tem povezana tehnična ali finančna pomoč potrebni za nujno preprečitev ali ublažitev dogodka, ki bi lahko imel resen in obsežen vpliv na zdravje in varnost prebivalstva ali na okolje, ali

(b) je tako blago ali tehnologijo ali s tem povezano tehnično ali finančno pomoč treba zagotoviti na podlagi pogodb, sklenjenih pred 26. februarjem 2022, ali pomožnih pogodb, ki so potrebne za izvrševanje takih pogodb, če se za dovoljenje zaprosi pred 1. majem 2022.“

16 V členu 2(1), (2), (4) in (5) ter členu 2a(1), (2), (4) in (5) spremenjene uredbe št. 833/2014 je v bistvu povzeto besedilo člena 3(1), (2), (4) in (5) oziroma člena 3a(1), (2), (4) in (5) spremenjenega sklepa 2014/512. Prav tako je v členu 2(7), členu 2a(7) in členu 2b spremenjene uredbe št. 833/2014 v bistvu povzeta vsebina člena 3(7), člena 3a(7) oziroma člena 3b spremenjenega Sklepa 2014/512.

17 Svet je 25. februarja 2023 sprejel prvotna akta, ime tožeče stranke pa je bilo vključeno v točko 499 spornih seznamov iz vsakega od teh aktov.

18 Iz uvodne izjave 10 Sklepa 2023/434, ki je povzeta v uvodni izjavi 4 Uredbe 2023/427, izhaja, da „[je bilo] 96 vnosov [dodanih na sporna seznama], in sicer seznam[a] subjektov, ki neposredno podpirajo vojaški in industrijski kompleks Rusije v njeni vojni agresiji proti Ukrajini in za katere veljajo strožje omejitve izvoza blaga in tehnologije z dvojno rabo ter blaga in tehnologije, ki bi lahko prispevala k tehnološki okrepitvi ruskega obrambnega in varnostnega sektorja.“

19 Tožeča stranka je z dopisom z dne 1. marca 2023 Svet zaprosila, naj ji predloži informacije in dokaze, ki so bili podlaga za sprejetje omejevalnih ukrepov, ki se nanašajo nanjo. Poleg tega je tožeča stranka navedla, da si pridržuje pravico do predložitve pripomb in do predloga Svetu, naj ponovno preuči svojo odločitev o vključitvi njenega imena na sporna seznama.

20 Ker Svet z dopisom z dne 17. marca 2023 ni odgovoril, je tožeča stranka svojo prošnjo ponovila.

21 Svet je v dopisu z dne 31. marca 2023 navedel, da mu oseb in subjektov s spornih seznamov ni treba obveščati o razlogih za njihov vpis na ta seznama ter da so vse informacije, ki upravičujejo vključitev imena tožeče stranke na navedena seznama, navedene v členih 3 in 3b spremenjenega sklepa 2014/512, členih 2, 2a in 2b spremenjene uredbe št. 833/2014 ter uvodni izjavi 10 Sklepa 2023/434 in uvodni izjavi 4 Uredbe 2023/427.

II. Dejstva, ki so nastala po vložitvi tožbe

22 Na podlagi Sklepa Sveta (SZVP) 2023/1217 z dne 23. junija 2023 o spremembi Sklepa 2014/512 (UL 2023, L 159 I, str. 451) in Uredbe Sveta (EU) 2023/1214 z dne 23. junija 2023 o spremembi Uredbe št. 833/2014 (UL 2023, L 159 I, str. 1) sta bila sporna seznama spremenjena, med drugim tako, da je bilo dodano to uvodno besedilo:

„V tej prilogi so navedene fizične ali pravne osebe, subjekti ali organi, ki so končni vojaški uporabniki, del ruskega vojaškoindustrijskega kompleksa ali imajo poslovne ali druge povezave z obrambnim in varnostnim sektorjem Rusije ali ga kako drugače podpirajo. Te fizične ali pravne osebe, subjekti ali organi prispevajo k vojaški in tehnološki krepitvi Rusije ali razvoju njenega obrambnega in varnostnega sektorja. Vključujejo fizične ali pravne osebe, subjekte ali organe v tretjih državah poleg Rusije. Njihova vključitev v to prilogo ne pomeni, da je za njihova dejanja odgovorna jurisdikcija, v kateri delujejo.“

23 Svet je 20. julija 2023 sprejel akt iz julija 2023.

24 Svet je 24. julija 2023 tožeči stranki poslal dopis, s katerim jo je obvestil o podaljšanju zadevnih omejevalnih ukrepov proti njej.

25 Tožeča stranka je 30. novembra 2023 Svetu poslala dopis, v katerem ga je pozvala, naj ponovno razmisli o svoji odločitvi o podaljšanju navedenih ukrepov, in zaprosila za dostop do vseh upoštevnih dokumentov.

26 Svet je 29. januarja 2024 sprejel akt iz januarja 2024, s katerim je bilo ime tožeče stranke še naprej navedeno na spornih seznamih.

27 Svet je 30. januarja 2024 odgovoril na dopis tožeče stranke z dne 30. novembra 2023.

III. Predlogi strank

28 Tožeča stranka Splošnemu sodišču predlaga, naj:

– izpodbijane akte razglasi za nične v delu, v katerem je s temi akti njeno ime vpisano in ohranjeno na spornih seznamih;

– Svetu naloži plačilo stroškov postopka, Evropski komisiji pa, da nosi stroške, povezane s svojo intervencijo.

29 Svet, ki ga podpira Komisija, Splošnemu sodišču predlaga, naj:

– tožbo zavrne;

– podredno, če bodo izpodbijani akti razglašeni za nične, ohrani časovni učinek teh aktov do izteka roka za vložitev pritožbe iz člena 56, prvi odstavek, Statuta Sodišča Evropske unije ali, če bo vložena pritožba, do morebitne zavrnitve te pritožbe;

– tožeči stranki naloži plačilo stroškov.

IV. Pravo

A. Dopustnost dodatnih dokazov, ki jih je predložila tožeča stranka

30 Tožeča stranka je z dopisom z dne 19. junija 2024 v skladu s členom 85(3) Poslovnika Splošnega sodišča predložila dodatne dokaze. Svet in Komisija izpodbijata dopustnost teh dokazov.

31 Opozoriti je treba, da lahko v skladu s členom 85(3) Poslovnika glavne stranke izjemoma predložijo dokaze ali podajo dokazne predloge še pred koncem ustnega dela postopka ali pred odločitvijo Splošnega sodišča, da bo odločilo brez ustnega dela postopka, če upravičijo zamudo pri njihovi predložitvi oziroma podaji.

32 V obravnavani zadevi je treba ugotoviti, da tožeča stranka ni predložila elementov, na podlagi katerih bi bila lahko upravičena prepozna predložitev zadevnih dodatnih dokazov v obliki dokumentov.

33 Kot pa navaja Svet, ki ga podpira Komisija, so bili vsi ti dokumenti, razen dokumentov iz prilog AE.9 in AE.11, objavljeni ali izdani še pred vložitvijo tožbe. Dokument iz Priloge AE.9 je dovoljenje, ki je bilo tožeči stranki izdano 9. novembra 2023. Prav tako je dokument iz Priloge AE.11 dopis z dne 27. oktobra 2023, naslovljen na tožečo stranko na njeno zahtevo. Tako se je morala tožeča stranka s temi dokumenti seznaniti že ob njihovi izdaji in bi jih lahko predložila najpozneje v prilogi k svoji drugi prilagoditveni vlogi.

34 V teh okoliščinah je treba ugotoviti, da tožeča stranka ni upravičila prepozne predložitve teh dodatnih dokazov, ki so bili predloženi 19. junija 2024, v smislu člena 85(3) Poslovnika. Zato ti niso dopustni in jih Splošno sodišče pri preučitvi te tožbe ne bo upoštevalo.

B. Vsebinska presoja

35 Tožeča stranka navaja štiri tožbene razloge, od katerih se prvi nanaša na kršitev pravice do obrambe in pravice do učinkovitega sodnega varstva, drugi na kršitev obveznosti obrazložitve, tretji na napako pri presoji in četrti na kršitev načela sorazmernosti.

36 Splošno sodišče meni, da je treba najprej preučiti drugi tožbeni razlog, nato pa prvi, tretji in četrti tožbeni razlog.

1. Drugi tožbeni razlog: kršitev obveznosti obrazložitve

37 Tožeča stranka trdi, da Svet ni navedel nobenega posamičnega razloga za utemeljitev vpisa njenega imena na sporna seznama niti ji ni sporočil posebnih razlogov, na podlagi katerih je ugotovil, da je bila subjekt, ki neposredno podpira ruski vojaški in industrijski kompleks, tako da se ni mogla seznaniti z razlogi, zaradi katerih je bilo njeno ime vpisano na ta seznama.

38 Tožeča stranka meni, da ji povezana razlaga uvodne izjave 10 Sklepa 2023/434, člena 3(7), člena 3a(7) in člena 3b spremenjenega sklepa 2014/512, na katere se je Svet skliceval v svojih pisanjih, ne omogoča razumeti razlogov, zaradi katerih je bilo njeno ime vpisano na sporna seznama. Nič naj ne bi kazalo na to, da je bilo njeno ime vpisano na seznama zato, ker naj bi dobavljala blago in tehnologije z dvojno rabo ali blago in tehnologije, ki bi lahko prispevali k vojaškim in tehnološkim izboljšavam Rusije ali k razvoju obrambnega in varnostnega sektorja.

39 Tožeča stranka tudi pojasnjuje, da se ta zadeva razlikuje od zadev, iz katerih izhaja sodna praksa, na katero se sklicuje Svet.

40 Svet ob podpori Komisije te trditve prereka.

41 V skladu s členom 296, drugi odstavek, PDEU se „[p]ravni akti […] obrazložijo“. Poleg tega v skladu s členom 41(2)(c) Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina) pravica do dobrega upravljanja vključuje med drugim „obveznost uprave, da svoje odločitve obrazloži“.

42 Opozoriti je treba, da je namen obveznosti obrazložitve akta, ki posega v položaj, ki je nujno povezana z načelom spoštovanja pravice do obrambe, na eni strani dati zadevni osebi na voljo dovolj podatkov, da ugotovi, ali je akt utemeljen in ali vsebuje morebitne napake, na podlagi katerih bi ta lahko izpodbijala njegovo veljavnost pred sodiščem Unije, in na drugi strani temu omogočiti izvajanje nadzora nad zakonitostjo tega akta (glej sodbo z dne 27. julija 2022, RT France/Svet, T-125/22, EU:T:2008:483, točka 102 in navedena sodna praksa).

43 V skladu z ustaljeno sodno prakso mora biti obrazložitev, ki se zahteva v členu 296 PDEU in členu 41(2)(c) Listine, prilagojena naravi izpodbijanega akta in okoliščinam, v katerih je bil ta akt sprejet. Iz obrazložitve mora biti jasno in nedvoumno razvidno razlogovanje institucije, ki je zadevni akt sprejela, tako da se zadevna oseba lahko seznani z razlogi za sprejeti ukrep in da se pristojnemu sodišču omogoči izvrševanje nadzora. Zahtevo po obrazložitvi je treba presojati glede na okoliščine obravnavane zadeve (glej sodbo z dne 13. septembra 2018, DenizBank/Svet, T-798/14, EU:T:2018:546, točka 70 in navedena sodna praksa).

44 V obrazložitvi ni treba podrobno navesti vseh upoštevnih dejanskih in pravnih okoliščin, ker je treba zadostnost obrazložitve presojati ne le glede na njeno besedilo, ampak tudi glede na njen okvir in vsa pravna pravila, ki urejajo zadevno področje. Natančneje, na eni strani je akt, ki posega v položaj, dovolj obrazložen, če je bil sprejet v okviru, ki ga zadevna oseba pozna in ji omogoča, da razume obseg ukrepa, sprejetega v zvezi z njo. Na drugi strani mora biti stopnja natančnosti obrazložitve akta sorazmerna z dejanskimi možnostmi in s tehničnimi pogoji ali z rokom, v katerem mora biti ta akt sprejet (glej sodbi z dne 27. julija 2022, RT France/Svet, T-125/22, EU:T:2022:483, točki 103 in 104 ter navedena sodna praksa, in z dne 20. septembra 2023, Mordashov/Svet, T-248/22, neobjavljena, EU:T:2023:573, točki 46 in 47 ter navedena sodna praksa).

45 Navesti je treba, da so v obravnavani zadevi upoštevne določbe izpodbijanih aktov za tožečo stranko posamični omejevalni ukrepi (glej v tem smislu sodbo z dne 13. septembra 2018, Almaz-Antey/Svet, T-515/15, neobjavljena, EU:T:2018:545, točka 86).

46 V sodni praksi pa je bilo v zvezi s tem pojasnjeno, da morajo biti v obrazložitvi akta Sveta, s katerim je bil sprejet omejevalni ukrep, poleg pravne podlage za ta ukrep navedeni tudi specifični in konkretni razlogi, zaradi katerih Svet pri odločanju na podlagi svoje diskrecijske pravice meni, da mora navedeni ukrep veljati tudi za zadevno stranko (sodba z dne 3. julija 2014, National Iranian Tanker Company/Svet, T-565/12, EU:T:2014:608, točka 38; glej v tem smislu tudi sodbo z dne 25. januarja 2017, Almaz-Antey Air and Space Defence/Svet, T-255/15, neobjavljena, EU:T:2017:25, točka 55).

47 Na prvem mestu, opozoriti je treba, da vsi zadevni omejevalni ukrepi spadajo v okvir tožeči stranki znane mednarodne napetosti, ki je nastala pred sprejetjem upoštevnih določb Sklepa 2014/512, navedenih v točkah od 9 do 16 zgoraj. Iz uvodnih izjav od 1 do 8 Sklepa 2014/512 izhaja, da je zastavljeni cilj teh ukrepov povečanje stroškov delovanja Ruske federacije, ki spodkopava ozemeljsko nedotakljivost, suverenost in neodvisnost Ukrajine, ter spodbujanje mirne rešitve krize. V Sklepu 2014/512 so tako navedene splošne razmere, ki so pripeljale do sprejetja tega sklepa, in splošni cilji, ki naj bi se z njim dosegli (glej v tem smislu sodbo z dne 28. marca 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, točka 123).

48 Na drugem mestu, navesti je treba, da člen 3(1) in (2) ter člen 3a(1) in (2) spremenjenega sklepa 2014/512 pod pogoji iz teh določb določata prepoved prodaje, dobave, prenosa ali izvoza blaga in tehnologij z dvojno rabo, prepoved zagotavljanja tehnične pomoči, posredniških ali drugih storitev ter prepoved zagotavljanja financiranja ali finančne pomoči v zvezi z zadevnim blagom in tehnologijami vsem osebam, subjektom ali organom v Rusiji. Poleg tega se v skladu s členom 3(7) in členom 3a(7) navedenega sklepa v bistvu ne izda nobeno dovoljenje, ki bi odstopalo od navedenih prepovedi, če bi bil končni uporabnik lahko vojaška oseba, fizična ali pravna oseba, subjekt ali organ s seznama v Prilogi IV ali če bi bilo zadevno blago lahko namenjeno za končno uporabo v vojaške namene.

49 V zvezi s tem je iz uvodne izjave 12 Sklepa 2022/327, s katerim sta bila spremenjena člen 3 in člen 3a Sklepa 2014/512, razvidno, da je Svet ob upoštevanju resnosti razmer v Ukrajini presodil, da je primerno sprejeti nove omejevalne ukrepe v odziv na destabilizirajoče delovanje Ruske federacije. V tem okviru je Svet menil, da bi bilo treba določiti dodatne omejitve izvoza, dobave ali prenosa blaga z dvojno rabo ter nekaterega blaga in tehnologij, ki bi lahko prispevali k tehnološkim izboljšavam ruskega obrambnega in varnostnega sektorja.

50 Poleg tega je iz uvodne izjave 5 Sklepa Sveta (SZVP) 2022/430 z dne 15. marca 2022 o spremembi Sklepa 2014/512 (UL 2022, L 87 I, str. 56) razvidno, da je Svet zaradi poslabšanja razmer v Ukrajini presodil, da je treba okrepiti omejitve izvoza blaga z dvojno rabo in blaga iz člena 3a spremenjenega sklepa 2014/512.

51 Poleg tega, kot je bilo opozorjeno v točki 18 zgoraj, je iz uvodne izjave 10 Sklepa 2023/434 in uvodne izjave 4 Uredbe 2023/427 razvidno, da je bilo na sporna seznama dodanih 96 vnosov – med katerimi je tudi vnos tožeče stranke – kot subjektov, ki v vojni agresiji Ruske federacije proti Ukrajini neposredno podpirajo vojaški in industrijski kompleks prvonavedene.

52 Kar zadeva akta iz julija 2023 in januarja 2024 (v nadaljevanju skupaj: akta o ohranitvi), je ta trditev potrjena z uvodnim besedilom Priloge IV k Sklepu 2014/512 in Uredbe št. 833/2014, kakor sta bila spremenjena s Sklepom 2023/1217 oziroma Uredbo 2023/1214, to besedilo pa je navedeno v točki 22 zgoraj.

53 Vendar je treba ugotoviti, da „specifični in konkretni razlogi“, zaradi katerih je Svet pri odločanju na podlagi svoje diskrecijske pravice menil, da morajo zadevni ukrepi veljati za tožečo stranko v smislu sodne prakse, navedene v točki 46 zgoraj, v obravnavani zadevi izpolnjujejo merila iz upoštevnih določb in uvodnih izjav izpodbijanih aktov.

54 Zato je bilo ime tožeče stranke vključeno na sporna seznama z obrazložitvijo, da izpolnjuje posebne in konkretne pogoje iz upoštevnih določb in uvodnih izjav izpodbijanih aktov, in sicer, da se šteje za subjekt, ki neposredno podpira ruski vojaški in industrijski kompleks.

55 V zvezi s tem je treba pojasniti, da dejstvo, da so bili omejevalni ukrepi, ki se nanašajo na več oseb, sprejeti na podlagi enakih preudarkov, ne izključuje tega, da je obrazložitev zaradi navedenih preudarkov dovolj natančna za vsako od zadevnih oseb (glej sodbo z dne 13. septembra 2018, Vnesheconombank/Svet, T-737/14, neobjavljena, EU:T:2018:543, točka 76 in navedena sodna praksa).

56 Kot je bilo namreč opozorjeno v točkah 18 in 51 zgoraj, je iz uvodne izjave 10 Sklepa 2023/434 in uvodne izjave 4 Uredbe 2023/427 razvidno, da je bilo na sporna seznama dodanih 96 vnosov. V navedeni uvodni izjavi 10 je pojasnjeno, da se na sporna seznama dodajajo „subjekt[i], ki neposredno podpirajo vojaški in industrijski kompleks Rusije v njeni vojni agresiji proti Ukrajini in za katere veljajo strožje omejitve izvoza blaga in tehnologije z dvojno rabo ter blaga in tehnologije, ki bi lahko prispevala k tehnološki okrepitvi ruskega obrambnega in varnostnega sektorja“. Te omejitve so določene v členu 3(7) in členu 3a(7) navedenega sklepa.

57 Glede na politične razmere na dan sprejetja zadevnih omejevalnih ukrepov in pomen tega, da se subjektom, ki v vojni agresiji Ruske federacije proti Ukrajini neposredno podpirajo vojaški in industrijski kompleks prvonavedene, onemogoči nakup blaga z dvojno rabo ali blaga iz člena 3a spremenjenega sklepa 2014/512, je glede na cilj teh ukrepov, ki je povečanje stroškov delovanja Ruske federacije, ki spodkopava ozemeljsko nedotakljivost, suverenost in neodvisnost Ukrajine, ter spodbujanje mirne rešitve krize, odločitev Sveta, da sprejme take ukrepe proti subjektom, ki spadajo v telekomunikacijski sektor, zlahka razumljiva glede na zastavljeni cilj navedenih ukrepov (glej v tem smislu in po analogiji sodbo z dne 13. septembra 2018, Almaz-Antey/Svet, T-515/15, neobjavljena, EU:T:2018:545, točka 96 in navedena sodna praksa).

58 Iz tega sledi, da je tožeča stranka v okviru določitve dodatnih omejitev, določenih v členu 3(7) in členu 3a(7) spremenjenega sklepa 2014/512, lahko razumela, da je bila vpisana na sporna seznama zato, ker se je štela za subjekt, ki v vojni agresiji Rusije proti Ukrajini neposredno podpira vojaški in industrijski kompleks Rusije, ob upoštevanju okoliščine, da je eden od glavnih operaterjev mobilne in telefonije in telekomunikacij v Rusiji, ter političnih razmer ob sprejetju izpodbijanih aktov.

59 V zvezi s tem so bile, kot trdi Svet v svojih pisanjih, za tožečo stranko uvedene omejitve v zvezi z blagom z dvojno rabo ter nekaterim blagom in tehnologijami, ki bi lahko prispevali k tehnološkim izboljšavam ruskega obrambnega in varnostnega sektorja, da bi se preprečilo, da bi lahko kupila to blago in z njegovo uporabo pomagala agresiji Ruske federacije proti Ukrajini bodisi z zagotavljanjem telekomunikacijskih storitev ruski vojski bodisi z zagotavljanjem telekomunikacijskih storitev civilnim strankam na območjih Ukrajine, ki jih je zasedla Ruska federacija.

60 Prav tako je mogoče razlog, ki upravičuje podaljšanje teh ukrepov z aktoma o ohranitvi, zlahka razumeti ob upoštevanju uvodnih izjav 2 in 3 teh aktov ter uvodnega besedila Priloge IV, v katerih je ponovljena obsodba vojne agresije Ruske federacije proti Ukrajini. Zaradi nadaljevanja nezakonitih dejanj je bilo treba uvedene ukrepe ohraniti in sprejeti dodatne ukrepe.

61 Glede na navedeno je treba ugotoviti, da Svet ni kršil obveznosti obrazložitve, in zato drugi tožbeni razlog zavrniti.

2. Prvi tožbeni razlog: kršitev pravice do obrambe in pravice do učinkovitega sodnega varstva

a) Dopustnost

62 Svet trdi – ne da bi izrecno podal ugovor nedopustnosti – da je prvi tožbeni razlog slabo strukturiran in da se lahko šteje, da ni v skladu z zahtevami iz člena 76(d) Poslovnika.

63 Najprej je treba navesti, da mora v skladu s členom 76(d) Poslovnika vsaka tožba vsebovati predmet spora, navajane razloge in trditve ter povzetek navedenih razlogov, navedba teh pa mora biti dovolj jasna in natančna, da toženi stranki omogoči pripravo obrambe in Splošnemu sodišču izvedbo nadzora, po potrebi brez dodatnih podatkov (sodba z dne 7. marca 2017, United Parcel Service/Komisija, T-194/13, EU:T:2017:144, točka 191).

64 Opozoriti je treba tudi, da je za dopustnost tožbe pred Splošnim sodiščem med drugim potrebno, da izhajajo bistveni dejanski in pravni elementi, na katerih tožba temelji, vsaj na kratko, vendar usklajeno in razumljivo, iz besedila tožbe (sodba z dne 7. marca 2017, United Parcel Service/Komisija, T-194/13, EU:T:2017:144, točka 192).

65 Ugotoviti je treba, da so dejanski in pravni elementi, s katerimi tožeča stranka utemeljuje svoje trditve, ob branju tožbe razumljivi. V tožbi so namreč navedeni pravni elementi, na katere se sklicuje tožeča stranka, in – sicer jedrnato, vendar zadostno – dejanski elementi, na katere se opira, zlasti elementi, ki se nanašajo na okoliščino, da ni bila nikoli obveščena ali zaslišana v zvezi z vpisom njenega imena na sporna seznama. Prav tako je Svet v svojih pisanjih lahko odgovoril na te trditve. Splošno sodišče je tudi lahko razbralo trditve tožeče stranke. Iz tega sledi, da je prvi tožbeni razlog dopusten.

b) Vsebinska presoja

66 Tožeča stranka trdi, da je Svet kršil obveznost obveščanja in njeno pravico do izjave. Navaja, da ni bila obveščena o vpisu njenega imena na sporna seznama in da Svet ni niti objavil obvestila v *Uradnem listu Evropske unije* niti ni posamično obveščal o izpodbijanih aktih.

67 Natančneje, tožeča stranka trdi, da ji Svet ni dal možnosti, da predloži pripombe, in da obveščanje o dokazih v utemeljitev njenega vpisa na sporna seznama, do katerega naj bi prišlo šele v odgovoru na tožbo, ni zakonito.

68 Tožeča stranka v prilagoditvenih vlogah dodaja, da ji Svet tudi ob sprejetju aktov o ohranitvi ni dal možnosti, da predloži pripombe glede podaljšanja omejevalnih ukrepov proti njej, in da je treba dokaze razglasiti za nedopustne za ugotavljanje utemeljenosti izpodbijanih aktov. Podredno tožeča stranka v prvi prilagoditveni vlogi navaja, da če bi Splošno sodišče ugotovilo, da je Svet pred sprejetjem akta iz julija 2023 ni bil dolžan obvestiti, da namerava njeno ime ohraniti na spornih seznamih, in ji posredovati elementov, na katerih ta akt temelji, uveljavlja ugovor nezakonitosti Sklepa 2014/512 in Uredbe št. 833/2014 na podlagi člena 277 PDEU.

69 Svet ob podpori Komisije te trditve prereka.

70 Opozoriti je treba, da pravica do izjave v vsakem postopku, določena v členu 41(2)(a) Listine, ki je sestavni del spoštovanja pravice do obrambe, zagotavlja, da ima vsaka oseba možnost, da ustrezno in učinkovito poda svoje stališče v upravnem postopku in to pred sprejetjem vsake odločbe, ki bi lahko negativno vplivala na njene interese (glej v tem smislu sodbo z dne 27. julija 2022, RT France/Svet, T-125/22, EU:T:2008:483, točka 75 in navedena sodna praksa).

71 V okviru postopka, ki se nanaša na sprejetje sklepa o vpisu imena osebe na seznam v prilogi k aktu o omejevalnih ukrepih, spoštovanje pravice do obrambe zahteva, da pristojni organ Unije zadevno osebo obvesti o razlogih in elementih, na katerih namerava ta organ utemeljiti svojo odločitev. Pristojni organ Unije mora ob tej obvestitvi tej osebi omogočiti, da učinkovito predstavi svoje stališče glede razlogov, ki so bili navedeni proti njej (glej v tem smislu sodbo z dne 18. julija 2013, Komisija in drugi/Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P in C-595/10 P, EU:C:2013:518, točki 111 in 112).

72 Vendar člen 52(1) Listine dopušča omejitve pri uresničevanju pravic, ki jih Listina zagotavlja, če zadevna omejitev spoštuje bistveno vsebino zadevne temeljne pravice in če je v skladu z načelom sorazmernosti nujna in dejansko ustreza ciljem splošnega interesa, ki jih priznava Unija. V zvezi s tem je Sodišče večkrat razsodilo, da je pravica do obrambe lahko predmet omejitev ali odstopanj, zlasti na področju omejevalnih ukrepov, sprejetih v okviru skupne zunanje in varnostne politike (glej sodbo z dne 27. julija 2022, RT France/Svet, T-125/22, EU:T:2008:483, točka 77 in navedena sodna praksa).

73 Poleg tega je treba obstoj kršitve pravice do obrambe presojati glede na konkretne okoliščine vsake zadeve, zlasti glede na vrsto zadevnega akta, okoliščine njegovega sprejetja in pravna pravila, ki urejajo zadevno področje (glej sodbo z dne 18. julija 2013, Komisija in drugi/Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P in C-595/10 P, EU:C:2013:518, točka 102 in navedena sodna praksa).

74 Opozoriti je tudi treba, da sodišče Unije razlikuje med prvotnim vpisom imena osebe na zadevne sezname na eni strani in ohranitvijo imena te osebe na navedenih seznamih na drugi strani (glej v tem smislu sodbo z dne 30. aprila 2015, Al-Chihabi/Svet, T-593/11, EU:T:2015:249, točka 40).

75 Ta tožbeni razlog je treba analizirati ob upoštevanju teh načel sodne prakse.

1) Prvotna akta

76 Na prvem mestu, v zvezi s trditvijo tožeče stranke, da bi jo Svet moral o izpodbijanih aktih obvestiti posamično, ker so z njimi določeni omejevalni ukrepi proti njej, je treba navesti, da opustitev posamične obvestitve o teh aktih, čeprav lahko vpliva na trenutek, od katerega začne teči rok za vložitev tožbe, sama po sebi ne utemeljuje razglasitve ničnosti izpodbijanih aktov. Tožeča stranka v zvezi s tem ne navaja nobene trditve, s katero bi skušala dokazati, da je v obravnavani zadevi opustitev posamične obvestitve o teh aktih povzročila poseg v njene pravice, ki bi utemeljeval razglasitev ničnosti teh aktov v delu, v katerem se nanašajo nanjo (glej v tem smislu sodbo z dne 27. julija 2022, RT France/Svet, T-125/22, EU:T:2008:483, točka 82 in navedena sodna praksa).

77 Na drugem mestu, opozoriti je treba, da v zvezi s spoštovanjem pravice do izjave iz sodne prakse izhaja, da v primeru prvotnega sklepa o vpisu imena osebe ali subjekta na seznam oseb in subjektov, katerih sredstva so zamrznjena, Svet zadevne osebe ali subjekta ni zavezan vnaprej obvestiti o razlogih, s katerimi namerava utemeljiti ta vpis. Da ne bi bila ogrožena učinkovitost takega ukrepa, mora namreč ta že po svoji naravi imeti učinek presenečenja in ga je treba uporabiti takoj. Ko je akt sprejet, ima zadevna oseba ali subjekt na predlog, predložen Svetu, tudi pravico, da navede svoje stališče o teh elementih (glej sodbo z dne 27. julija 2022, RT France/Svet, T-125/22, EU:T:2008:483, točka 80 in navedena sodna praksa).

78 Taka izjema od temeljne pravice do izjave v postopku pred sprejetjem omejevalnih ukrepov je upravičena s potrebo po zagotavljanju učinkovitosti ukrepov zamrznitve sredstev in nazadnje z nujnimi preudarki, ki se nanašajo na varnost ali vodenje mednarodnih odnosov Unije in njenih držav članic (glej sodbo z dne 27. julija 2022, RT France/Svet, T-125/22, EU:T:2008:483, točka 81 in navedena sodna praksa).

79 Poleg tega je treba opozoriti, da niti upoštevne določbe aktov, s katerimi so določeni omejevalni ukrepi, niti splošno načelo spoštovanja pravice do obrambe zadevnim osebam ne dajejo pravice do formalnega zaslišanja, saj zadostuje možnost predložitve pisnih pripomb (glej v tem smislu in po analogiji sodbo z dne 12. februarja 2020, Amisi Kumba/Svet, T-163/18, EU:T:2020:57, točka 75 in navedena sodna praksa).

80 V obravnavani zadevi je treba navesti – kot je Svet navedel v svojih pisanjih in na obravnavi – da bi morala prvotna akta imeti učinek presenečenja, da bi se zagotovila njuna učinkovitost in preprečilo, da bi tožeča stranka med drugim lahko pridobila izvozna dovoljenja za blago in tehnologije iz členov 3 in 3a spremenjenega sklepa 2014/512 ali sklenila pogodbe, na podlagi katerih bi se uporabila ena od izjem iz člena 3b(1) tega sklepa. Zato Svet pred prvotnim vpisom tožeče stranke te ni bil zavezan zaslišati v smislu sodne prakse, navedene v točki 79 zgoraj, tako da njena pravica do izjave v zvezi s tem ni bila kršena.

81 Na tretjem mestu, glede tega, da Svet pred sprejetjem zadevnih omejevalnih ukrepov proti tožeči stranki te ni obvestil o razlogih, ki upravičujejo sprejetje omejevalnih ukrepov, iz sodne prakse, navedene v točki 77 zgoraj, izhaja, da bi moral Svet tožečo stranko na njeno zahtevo, ker omejitve, ki so ji naložene na podlagi upoštevnih določb prvotnih aktov, zanjo pomenijo posamične omejevalne ukrepe, takoj po sprejetju navedenih aktov obvestiti o razlogih za uporabo teh ukrepov proti njej.

82 V zvezi s tem je treba opozoriti, da pravica do učinkovitega sodnega varstva, ki je zagotovljena s členom 47 Listine, zahteva, da se zadevni stranki omogoči, da se z razlogi, na katerih temelji odločba, sprejeta v zvezi z njo, seznani bodisi že z odločbo bodisi z dopisom, s katerim so ji ti razlogi posredovani na njeno zahtevo, brez poseganja v pristojnost pristojnega sodišča, da od zadevnega organa zahteva, naj jih posreduje, zato da se ji omogoči obramba njenih pravic v kar najboljših okoliščinah in sprejetje odločitve ob popolnem poznavanju razlogov o tem, ali je smiselno, da se obrne na pristojno sodišče, ter zato, da se temu sodišču v celoti omogoči nadzor nad zakonitostjo zadevne odločbe (glej sodbo z dne 18. julija 2013, Komisija in drugi/Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P in C-595/10 P, EU:C:2013:518, točka 100 in navedena sodna praksa).

83 V obravnavani zadevi je iz spisa razvidno, da je Svet na dopisa tožeče stranke z dne 1. in 17. marca 2023 z dopisom z dne 31. marca 2023 odgovoril, da so vse informacije, ki upravičujejo vpis njenega imena na sporna seznama, navedene v uvodni izjavi 10 Sklepa 2023/434 ter členih 3 in 3b spremenjenega sklepa 2014/512 ter uvodni izjavi 4 in členih 2, 2a in 2b spremenjene uredbe št. 833/2014.

84 Tako je treba navesti, da je razlog, ki ga je Svet navedel za uvedbo omejevalnih ukrepov proti tožeči stranki in ki je naveden v upoštevnih določbah prvotnih aktov, v bistvu ta, da je tožeča stranka subjekt, ki neposredno podpira ruski vojaški in industrijski kompleks.

85 Zato je tožeča stranka, kot je razvidno iz točke 58 zgoraj, lahko razumela razloge, zaradi katerih je bilo njeno ime vpisano na sporna seznama, kar ji je omogočilo obrambo svojih pravic v kar najboljših okoliščinah in odločitev ob popolnem poznavanju razlogov o tem, ali se je smiselno obrniti na pristojno sodišče, v smislu sodne prakse, navedene v točki 82 zgoraj.

2) Akta o ohranitvi

86 V zvezi s sklepom o ohranitvi omejevalnih ukrepov proti osebi, na katero se ti že nanašajo, mora Svet to osebo obvestiti o elementih, ki jih ima na voljo za utemeljitev svojega sklepa, in ji omogočiti, da učinkovito predstavi svoje stališče glede razlogov, ki so bili uporabljeni zoper njo pred sprejetjem tega sklepa. Spoštovanje te dvojne postopkovne obveznosti mora nastopiti pred sprejetjem tega sklepa (glej v tem smislu sodbi z dne 21. decembra 2011, Francija/People's Mojahedin Organization of Iran, C-27/09 P, EU:C:2011:853, točka 62 in navedena sodna praksa, in z dne 18. julija 2013, Komisija in drugi/Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P in C-595/10 P, EU:C:2013:518, točke od 111 do 113 in navedena sodna praksa).

87 Vendar je treba navesti, da se pravica do izjave pred sprejetjem aktov, s katerimi se ohranjajo omejevalni ukrepi za osebe, na katere se ti ukrepi že nanašajo, uporablja, kadar je Svet v zvezi s temi osebami upošteval nova dejstva, ne pa kadar taka ohranitev temelji na razlogih, ki so enaki tistim, ki so upravičili sprejetje prvotnega akta, s katerim so bili naloženi zadevni omejevalni ukrepi (sodbi z dne 28. julija 2016, Tomana in drugi/Svet in Komisija, C-330/15 P, neobjavljena, EU:C:2016:601, točka 67, in z dne 7. aprila 2023, Shakutin/Svet, T-141/21, neobjavljena, EU:C:2023:303, točka 74).

88 Tudi če torej ohranitev vpisa imena tožeče stranke na spornih seznamih, o kateri je bilo odločeno v aktih o ohranitvi, temelji, kot je to v obravnavani zadevi, na enakih razlogih, kot so tisti, s katerimi je bilo utemeljeno sprejetje prvotnih aktov, s katerimi so bili naloženi zadevni omejevalni ukrepi, mora Svet pri rednem pregledu omejevalnih ukrepov, naloženih tožeči stranki, to po potrebi obvestiti o novih elementih, s katerimi je posodobil informacije, ki se nanašajo ne le na njen osebni položaj, ampak tudi na razmere v zadevni tretji državi, in pred

sprejetjem odločitve o ohranitvi ukrepov pridobiti njene pripombe na te elemente (glej sodbo z dne 7. junija 2023, Shakutin/Svet, T-141/21, neobjavljena, EU:T:2023:303, točka 76 in navedena sodna praksa).

89 V obravnavani zadevi pa se razlogi za akta o ohranitvi ne razlikujejo od razlogov za prvotna akta, tako da Svetu tožeče stranke pred njunim sprejetjem ni bilo treba zaslišati v skladu s sodno prakso, navedeno v točki 86 zgoraj.

90 Zato je treba trditev tožeče stranke, da je Svet neupravičeno ni obvestil o razlogih za akta o ohranitvi, zavrniti. Prav tako v skladu s sodno prakso, navedeno v točkah 86 in 87 zgoraj, Svetu v obravnavani zadevi tožeče stranke ni bilo treba obvestiti, da namerava njeno ime ohraniti na spornih seznamih.

91 Poleg tega je treba navesti, prvič, da je Svet z dopisom z dne 24. julija 2023 odgovoril na zahtevo tožeče stranke z dne 13. junija 2023 za izbris njenega imena iz spornih seznamov. Svet je v tem dopisu navedel, da je bil razlog za vključitev imena tožeče stranke na navedena seznama, in sicer to, da je v vojni agresiji proti Ukrajini neposredno podpirala ruski vojaško-industrijski kompleks, jasno naveden v upoštevnih določbah aktov o ohranitvi in v uvodni izjavi 10 Sklepa 2023/434. Ker so bile trditve tožeče stranke v bistvu povzetek trditev, navedenih v tožbi v tej zadevi, je Svet tožečo stranko napotil na odgovor na tožbo. Drugič, Svet je tožečo stranko obvestil, da se je odločil, da njeno ime ohrani na spornih seznamih, in da lahko predloži nove pripombe do 1. decembra 2023.

92 Kar zadeva akt iz januarja 2024, je Svet z dopisom z dne 30. januarja 2024 odgovoril na dopis tožeče stranke z dne 6. decembra 2023, pri čemer je poudaril, da trditve iz navedenega dopisa z dne 6. decembra 2023 iz razlogov, navedenih v stališču v prvi prilagoditveni vlogi, niso utemeljene.

93 Svet je med drugim opozoril, prvič, da čeprav ni imel ločenega spisa z dokazi v zvezi s tožečo stranko, to ne pomeni, da ob vključitvi njenega imena na sporna seznama ni vedel za informacije, ki so na splošno dostopne javnosti in se nanašajo na njene prejšnje dejavnosti in pogodbe z rusko vojsko, in drugič, da so bili zahtevani dokumenti tožeči stranki že posredovani v prilogi k odgovoru na tožbo v tej zadevi.

94 Poleg tega je treba v zvezi s trditvijo tožeče stranke, s katero Svetu očita, da ji je dokumentacijo v podporo ohranitve njenega vpisa na spornih seznamih posredoval šele v odgovoru na tožbo, navesti, prvič, da ta dokumentacija, ki je bila vročena 10. julija 2024, ne pomeni „novih elementov“ v smislu sodne prakse, navedene v točki 87 zgoraj, ker ohranitev imena tožeče stranke temelji na enakih razlogih, kot so tisti, na katerih je temeljil prvotni vpis. Drugič, kar zadeva akta o ohranitvi, je bila ta dokumentacija vsekakor posredovana v razumnem roku, ki je zadostoval za to, da je tožeča stranka v posebnih okoliščinah obravnavanega primera lahko uveljavljala svojo pravico do obrambe.

95 Zato je treba prvi tožbeni razlog v celoti zavrniti.

96 Poleg tega tožeča stranka v zvezi z ugovorom nezakonitosti, ki ga je podredno podala v zvezi s Sklepom 2014/512 in Uredbo št. 833/2014, trdi, da sta ta akta nezakonita, če se razlagata tako, da se je Svet lahko odločil, da nadaljuje z vpisom imena osebe ali subjekta na sporna seznama, ne da bi predhodno sporočil razloge za tako odločitev niti namero, da to stori. V zvezi s tem, kot priznava Svet, iz člena 41(2)(a) Listine izhaja, da je treba pravico do izjave spoštovati v vsakem

postopku, v katerem se lahko izda akt, ki posega v položaj, tudi če ureditev, ki se uporablja, ne določa izrecno take formalnosti (glej sodbo z dne 12. maja 2022, Boshab/Svet, C-242/21 P, neobjavljena, EU:C:2022:375, točka 62 in navedena sodna praksa). Vendar, kot je razvidno iz točk 87 in 90 zgoraj, pravice do izjave pred sprejetjem aktov, s katerimi se ohranijo omejevalni ukrepi proti osebam, na katere se ti ukrepi že nanašajo, ni, kadar navedena ohranitev temelji na enakih razlogih, kot so tisti, s katerimi je bilo utemeljeno sprejetje prvotnega akta, s katerim so bili naloženi zadevni omejevalni ukrepi.

97 Iz tega sledi, da je bilo treba pravico tožeče stranke do izjave spoštovati, tudi če z izpodbijanimi akti taka pravica ni izrecno podeljena, tako da je treba ta ugovor nezakonitosti zavrniti.

3. Tretji tožbeni razlog: napaka pri presoji

98 Tožeča stranka trdi, da Svet ni dokazal, da je vključitev njenega imena na sporna seznama temeljila na zadostni dejanski podlagi.

99 Na prvem mestu, iz uvodne izjave 10 Sklepa 2023/434 naj bi izhajalo, da se je Svet oprl na domnevo, da naj bi tožeča stranka v vojni agresiji Ruske federacije proti Ukrajini neposredno podpirala vojaški in industrijski kompleks Ruske federacije. Tožeča stranka pa navaja, da mora Svet predložiti dokaz o njeni podpori navedenemu vojaškemu in industrijskemu kompleksu. Poleg tega naj bi moral Svet, kadar mu je predložena zahteva v zvezi s tem, sporočiti vse elemente, na katerih temeljijo sprejeti akti. Vendar naj Svet navedenih obveznosti ne bi izpolnil.

100 Tožeča stranka namreč zanika, da je subjekt, ki neposredno podpira vojaški in industrijski kompleks Ruske federacije v njeni vojni proti Ukrajini, in trdi, da Svet kljub njenim večkratnim zahtevam ni predložil nobenega elementa v podporo tej trditvi.

101 Na drugem mestu, tožeča stranka v repliki v odgovor na elemente, ki jih je Svet predložil v prilogi k odgovoru na tožbo, pojasnjuje, da so bili nekateri časopisni članki objavljeni pred izpodbijanimi akti, zato Svet, če bi jih posedoval, ne bi izpolnil svoje obveznosti predložitve dokazov, ki jih je imel na voljo. V nasprotnem primeru naknadna utemeljitev ne bi mogla biti del dokazov.

102 Na tretjem mestu, dokazi, priloženi odgovoru na tožbo, naj ne bi pojasnjevali meril za vpis tožeče stranke na sporna seznama in naj ne bi bili dopustni zaradi prepozne predložitve v fazi odgovora na tožbo in njihove nezanesljivosti.

103 Na četrtem mestu, tožeča stranka oporeka temu, da dokazi, ki jih je predložil Svet, zadostujejo za ugotovitev, da neposredno podpira vojaški in industrijski kompleks Ruske federacije.

104 Prvič, tožeča stranka oporeka temu, da zagotavljanje storitev gostovanja v regijah Herson, Zaporožje, Doneck, Lugansk in na Krimu olajšuje vključitev teh regij v Rusko federacijo. Časopisni članki, ki jih je posredoval Svet, naj ne bi dokazovali nasprotnega.

105 Drugič, tožeča stranka zanika zagotavljanje telekomunikacijskih storitev na Krimu in prodajo SIM kartic. Izpodbija tudi zanesljivost posnetkov zaslona časopisnih člankov in spletnih strani, ki jih je Svet predložil v podporo tej trditvi.

106 Tretjič, tožeča stranka zanika, da je v regiji Harkov vzpostavila infrastrukturo. V zvezi s tem naj izvlečki iz člankov, na katere se je oprl Svet, ne bi bili zanesljivi dokazi.

107 Četrtič, tožeča stranka izpodbija trditev Sveta, da naj bi sklenila pogodbe z ruskimi vojaškimi oblastmi, kar naj bi dokazovalo tesno povezavo z njimi. V zvezi s tem trdi, na eni strani, da spletno mesto, ki ga je navedel Svet, ni uradno spletno mesto, na katerem bi bil naveden seznam pogodb, sklenjenih z Rusko državo, in na drugi strani, da so bile pogodbe, naštete v dokumentih, ki jih je posredoval Svet, sklenjene pred invazijo na Ukrajino, in da predmet teh pogodb ni povezan z vojaškimi operacijami.

108 Poleg tega je tožeča stranka v prilogi k prvi prilagoditveni vlogi predložila revizijsko poročilo, pri čemer trdi, da je s to revizijo ovržena trditev Sveta, da naj bi imela infrastrukturo v regiji Harkov. Poleg tega po njenem mnenju, prvič, dejstvo, da je bilo to poročilo pripravljeno za postopek pred Splošnim sodiščem, ne vpliva na njegovo zanesljivost, in drugič, je razlaga navedenega poročila, ki jo je podal Svet, špekulativna. Nasprotno pa tožeča stranka meni, da trditve Sveta v zvezi s to infrastrukturo temeljijo le na dokazih iz istega vira in niso prav verodostojne.

109 Svet ob podpori Komisije te trditve prereka.

110 Iz ustaljene sodne prakse izhaja, da je sicer res, da ima Svet določeno diskrecijsko pravico, da v vsakem posameznem primeru ugotovi, ali so pravna merila, na katerih temeljijo zadevni omejevalni ukrepi, izpolnjena, vendar morata sodišči Unije zagotoviti načeloma celovit nadzor nad zakonitostjo vseh aktov Unije (glej sodbi z dne 3. julija 2014, National Iranian Tanker Company/Svet, T-565/12, EU:T:2014:608, točki 54 in 55 ter navedena sodna praksa, in z dne 26. oktobra 2022, Ovsyannikov/Svet, T-714/20, neobjavljena, EU:T:2022:674, točka 61 in navedena sodna praksa).

111 Poleg tega je treba opozoriti, da učinkovitost sodnega nadzora, ki je zagotovljen s členom 47 Listine, med drugim zahteva, da se sodišče Unije prepriča, ali sklep, s katerim so bili omejevalni ukrepi sprejeti ali ohranjeni in ki je za zadevno osebo ali subjekt posamični akt, temelji na dovolj trdni dejanski podlagi. To pomeni, da je treba preveriti dejstva, ki so navedena v obrazložitvi, na kateri navedeni sklep temelji, tako da sodni nadzor ni omejen na presojo abstraktne verjetnosti navedenih razlogov, ampak se nanaša na vprašanje, ali so ti razlogi – oziroma vsaj eden od njih, za katerega se šteje, da sam po sebi zadostuje za utemeljitev tega sklepa – utemeljeni (sodba z dne 18. julija 2013, Komisija in drugi/Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P in C-595/10 P, EU:C:2013:518, točka 119).

112 Presojo utemeljenosti teh razlogov je treba opraviti tako, da se dokazi in informacije ne preučijo ločeno, temveč v okviru, v katerega so umeščeni. Svet namreč zadosti dokaznemu bremenu, ki ga nosi, če sodišču Unije predloži sklenjen krog dovolj konkretnih, natančnih in skladnih indicev, s katerimi je mogoče dokazati obstoj zadostne povezave med osebo, za katero velja omejevalni ukrep, in režimom ali na splošno spornimi položaji (sodba z dne 15. novembra 2023, OT/Svet, T-193/22, EU:T:2023:716, točka 124).

113 Pristojni organ Unije je tisti, ki mora v primeru izpodbijanja dokazati utemeljenost razlogov, navedenih zoper zadevno osebo, in ni dolžnost zadnjenavedene, da predloži negativni dokaz o neutemeljenosti navedenih razlogov (glej sodbo z dne 15. junija 2017, Kiselev/Svet, T-262/15, EU:T:2017:392, točka 63 in navedena sodna praksa).

114 Poleg tega je treba nadzor nad materialno zakonitostjo, ki je naložen Splošnemu sodišču, zlasti v zvezi s spori o omejevalnih ukrepih, opraviti ne le glede na elemente, navedene v obrazložitvi spornih aktov, ampak tudi glede na elemente, ki jih Svet v primeru izpodbijanja predloži Splošnemu sodišču, da bi dokazal utemeljenost zatrjevanih dejstev (glej v tem smislu sodbo z dne 22. aprila 2021, Svet/PKK, C-46/19 P, EU:C:2021:316, točka 64).

115 Trditve tožeče stranke je treba preučiti ob upoštevanju teh načel sodne prakse.

a) Prvotna akta

116 Glede prvotnih aktov je treba ugotoviti, na prvem mestu, ali bi bilo mogoče elemente, ki jih je Svet predložil v prilogi k svojim pisanjem, uporabiti za utemeljitev vpisa imena tožeče stranke na sporna seznama, in na drugem mestu, ali je Svet s tem, da je presodil, da tožeča stranka neposredno podpira ruski vojaški in industrijski kompleks, storil napako pri presoji.

117 V zvezi s tem je treba najprej pojasniti, da se Svet opira na štiri trditve, in sicer, prvič, da tožeča stranka zagotavlja storitve gostovanja v regijah Doneck, Lugansk, Zaporožje, Herson in na Krimu, drugič, da zagotavlja telekomunikacijske storitve na Krimu, tretjič, da ima infrastrukturo v regiji Harkov, in četrtič, da je z rusko vojsko sklenila pogodbe o opravljanju telekomunikacijskih storitev.

1) Možnost Sveta, da se sklicuje na dokaze, predložene v fazi odgovora na tožbo

118 Najprej je treba v zvezi z razlogom, ki ga je Svet navedel v utemeljitev vpisa imena tožeče stranke na sporna seznama in v skladu s katerim zadnjenavedena neposredno podpira industrijski in vojaški kompleks Ruske federacije, ugotoviti, da je Svet na zahtevo tožeče stranke tej odgovoril, da so vse informacije, ki utemeljujejo navedeni vpis, navedene v upoštevnih določbah prvotnih aktov. Svet se je namreč na te dokaze skliceval šele v fazi odgovora na tožbo. Tako je treba ugotoviti, ali se je Svet nanje lahko skliceval.

119 Iz sodne prakse izhaja, da to, da Svet ni sporočil elementov, na podlagi katerih je neko osebo vpisal na seznam omejevalnih ukrepov, ne more posegati v pravico te osebe do obrambe, če ti elementi pomenijo znane okoliščine, drugače povedano, če so javno dostopni in se zato lahko domneva, da so splošno znani (glej v tem smislu sodbi z dne 7. aprila 2016, Central Bank of Iran/Svet, C-266/15 P, EU:C:2016:208, točka 37, in z dne 25. marca 2015, Central Bank of Iran/Svet, T-563/12, EU:T:2015:187, točki 85 in 97).

120 V obravnavani zadevi pa je mogoče domnevati, da je splošno znano, da eden od glavnih telekomunikacijskih operaterjev Ruske federacije, kot je tožeča stranka, česar ta ne izpodbija, v času vojne neposredno podpira vojaški in industrijski kompleks navedene države.

121 Tožeča stranka kljub temu izpodbija to, da je Svet v podporo trditvi, da naj bi neposredno podpirala ruski industrijski in vojaški kompleks, v prilogi k odgovoru na tožbo predložil več dokazov.

122 V zvezi s tem je treba navesti, da Svet tožeči stranki ni bil dolžan posredovati dokumentov, na katerih je temeljil prvotni sklep o vključitvi njenega imena na sporna seznama, saj je bilo mogoče domnevati, da so zatrjevana dejstva splošno znana, kot je navedeno v točki 120 zgoraj. Zato Svet ni

bil dolžan predložiti dokumentov ali dokazov v zvezi s tem (glej v tem smislu in po analogiji sodbi z dne 7. aprila 2016, Central Bank of Iran/Svet, C-266/15 P, EU:C:2016:208, točka 38, in z dne 25. marca 2015, Central Bank of Iran/Svet, T-563/12, EU:T:2015:187, točka 97).

123 Čeprav mora torej Svet načeloma v svojih sklepih dokazati pravilnost dejstev v podporo vpisu osebe na sezname omejevalnih ukrepov, pa to ne velja, kadar zatrjuje splošno znana dejstva, katerih pravilnost lahko oseba, na katero se nanašajo omejevalni ukrepi, izpodbija pred Splošnim sodiščem. V takih okoliščinah iz načela enakosti orožij izhaja, da ima Svet pravico, da Splošnemu sodišču predloži dokumente, ki so na splošno dostopni javnosti, da bi utemeljil pravilnost takega splošno znanega dejstva, ki ni bilo dokazano v sklepu, ki se izpodbija pred Splošnim sodiščem, ter temu sodišču tako omogoči, da to dejstvo in njegovo pravilnost preuči na podlagi konkretnih dokazov in odloči o pravnem sredstvu tožeče stranke (glej v tem smislu in po analogiji sodbo z dne 10. novembra 2011, LG Electronics/UUNT, C-88/11 P, neobjavljena, EU:C:2011:727, točke od 27 do 29 in navedena sodna praksa).

124 Kot je namreč Svet navedel na obravnavi in v svojih pisanjih, mu ni bil neznan splošni okvir ali informacije, ki so na splošno dostopne javnosti in ki se nanašajo na subjekte, ki se jih je odločil vpisati na sporna seznama, med drugim na tožečo stranko. V obravnavani zadevi se je tako Svet, čeprav ob sprejetju prvotnih aktov ni sestavil spisa z dokazi, v primeru izpodbijanja lahko skliceval na elemente, ki so na splošno dostopni javnosti, da bi utemeljil svoje trditve v zvezi z dejstvom, za katero je bilo mogoče domnevati, da je splošno znano.

2) Presoja dejstev

125 Najprej je treba preučiti trditve tožeče stranke, s katerimi izpodbija zanesljivost nekaterih dokazov, nato pa, ali je Svet napačno presodil dejstva.

i) Zanesljivost dokazov

126 Glede zanesljivosti dokazov, ki jo tožeča stranka deloma izpodbija, je treba opozoriti, da mora presoja organov Unije ob neobstoju preiskovalnih pooblastil v tretjih državah dejansko temeljiti na javno dostopnih virih informacij, poročilih, člankih v medijih, poročilih tajnih služb ali drugih podobnih virih informacij (sodbi z dne 14. marca 2018, Kim in drugi/Svet in Komisija, T-533/15 in T-264/16, EU:T:2018:138, točka 107, in z dne 16. decembra 2020, Haswani/Svet, T-521/19, neobjavljena, EU:T:2020:608, točka 142).

127 V zvezi s tem bi bilo pretirano in nesorazmerno od Sveta zahtevati, da sam opravi preiskave na terenu v zvezi z resničnostjo dejstev, o katerih poročajo številni mediji (sodbi z dne 25. januarja 2017, Almaz-Antey Air and Space Defence/Svet, T-255/15, neobjavljena, EU:T:2017:25, točka 148, in z dne 1. junija 2022, Prigozhin/Svet, T-723/20, neobjavljena, EU:T:2022:317, točka 59).

128 Poleg tega za dejavnost sodišča Unije velja načelo proste presoje dokazov, edino merilo za presojo vrednosti predloženih dokazov pa je njihova verodostojnost. V zvezi s tem je treba za presojo dokazne vrednosti posameznega dokumenta preveriti verjetnost podatkov, ki jih ta dokument vsebuje, upoštevati zlasti izvor navedenega dokumenta, okoliščine njegove izdelave in njegovega naslovnika ter se vprašati, ali se glede na njegovo vsebino zdi razumen in zanesljiv (glej sodbo z dne 15. novembra 2023, OT/Svet, T-193/22, EU:T:2023:716, točka 114 in navedena sodna praksa).

129 V obravnavani zadevi tožeča stranka izpodbija zanesljivost nekaterih dokazov, na katere se opira Svet.

130 Natančneje, prvič, tožeča stranka glede zagotavljanja telekomunikacijskih storitev, zlasti storitev gostovanja, na Krimu trdi, da spletno mesto „Fans de MegaFon“ in spletna stran „Help-Desk MegaFon“, ki kažeta na to, da tožeča stranka zagotavlja spletne storitve na Krimu, kar zadeva njun neuradni vir, nista zanesljivi; drugič, tožeča stranka glede prisotnosti svoje infrastrukture v regiji Harkov izpodbija dokazno vrednost članka z dne 25. aprila 2022, ki ga je pripravila think tank (skupina za razmislek), specializirana za srednjo in vzhodno Evropo, Centre for Eastern Studies, in dokazno vrednost članka spletnega časopisa *Ukrainska Pravda* z dne 24. aprila 2022, ker v teh publikacijah niso omenjeni njihovi viri in ker naj bi bila njihova neodvisnost vprašljiva; tretjič, tožeča stranka glede svoje povezave z rusko vojsko trdi, da izvlečki s spletne strani, ki vsebujejo sezname pogodb za telekomunikacijske storitve, ki jih je sklenila z rusko vojsko med letoma 2013 in 2021, ne izvirajo z uradne spletne strani.

131 V skladu s sodno prakso, navedeno v točkah od 126 do 128 zgoraj, pa dokazi, ki jih je uporabil Svet, izvirajo iz različnih virov in jih sestavljajo zlasti časopisni članki, pri čemer so vsi ti dokazi dostopni javnosti.

132 Tako je treba v zvezi s članki na spletnih straneh „Fans de MegaFon“ in „Help-Desk MegaFon“ ter izvlečkom s spletne strani, ki vsebuje seznam pogodb, sklenjenih med tožečo stranko in rusko vojsko, trditve tožeče stranke, da naj ti viri ne bi bili verodostojni, ker ne gre za strani z njenih uradnih spletnih mest, zavrniti, saj ni dokazov, s katerimi bi bila izpodbita zanesljivost takih virov.

133 Enako trditev tožeče stranke – kar zadeva članka Centre for Eastern Studies in časopisa *Ukrainska Pravda* – da v teh člankih, od katerih naj bi bil eden povzet po drugem, niso omenjeni njuni viri in da naj bi bila njuna neodvisnost vprašljiva, ni podprta s konkretnimi dokazi, razen z revizijskim poročilom, izdelanim na zahtevo tožeče stranke, ki pa je bilo pripravljeno na podlagi podatkov, ki jih predložila tožeča stranka sama. Natančneje, Centre for Eastern Studies je neodvisni raziskovalni inštitut s sedežem v državi članici, v Varšavi (Poljska), in nič ne vzbuja dvoma o verodostojnosti člankov, ki jih objavlja. Zato s trditvami tožeče stranke ni mogoče izpodbiti zanesljivosti teh dokazov.

134 Poleg tega tožeča stranka ne izpodbija tega, da zagotavlja storitve gostovanja za svoje uporabnike v regijah Doneck, Lugansk, Zaporožje, Herson in na Krimu.

135 Glede na navedeno in ker v spisu ni elementov, ki bi lahko omajali zanesljivost virov, ki jih je uporabil Svet, je tem elementom treba priznati zanesljivost in torej določeno dokazno vrednost v smislu sodne prakse, navedene v točki 128 zgoraj.

ii) Upoštevnost in zadostnost dokazov, ki jih je predložil Svet

136 V zvezi s trditvijo tožeče stranke, da z dokazi, ki jih je predložil Svet, ni mogoče potrditi njegovih trditev, navedenih v točkah od 103 do 107 zgoraj, je treba preučiti, ali je na podlagi teh dokazov mogoče ugotoviti, da tožeča stranka neposredno podpira ruski vojaški in industrijski kompleks.

137 Prvič, tožeča stranka v zvezi s storitvami gostovanja, ki jih ponuja v regijah Doneck, Lugansk, Zaporožje in Herson ter na Krimu, izpodbija to, da je zagotavljanje teh storitev dokaz njene domnevne podpore ruskemu vojaškemu in industrijskemu kompleksu. Vendar ne izpodbija tega, da v teh regijah zagotavlja navedene storitve.

138 Kot poudarja Svet, lahko v okoliščinah, v katerih je treba presojati te dokaze, in sicer v okoliščinah trenutne vojne agresije Rusije proti Ukrajini, zagotavljanje storitev gostovanja olajša in utrjuje „vključitev“ navedenih regij v Rusko federacijo. Res je namreč, da zagotavljanje storitev gostovanja samo po sebi ne bi povzročalo težav v drugačnih okoliščinah. Vendar zagotavljanje teh storitev njenim strankam na podlagi sodelovanja z „lokalnim operaterjem“ olajšuje dejavnosti teh strank v navedenih regijah Ukrajine pod ruskim nadzorom, saj lahko še naprej uporabljajo svojo rusko SIM kartico v zasedenih regijah ter opravljajo klice, pošiljajo sporočila SMS in se povežejo s spletom med bivanjem v teh regijah, ne da bi morale skleniti naročniško razmerje z lokalnim operaterjem mobilne telefonije. Tako tožeča stranka ruskim uporabnikom olajšuje komunikacijo med Rusijo in zasedenimi ozemlji Ukrajine. Te ugotovitve so potrjene z dejstvom, da je tožeča stranka navedene storitve začela zagotavljati šele po začetku vojaške agresije v Ukrajini.

139 Iz tega sledi, da je Svet lahko upravičeno ugotovil, da lahko glede na politični in vojaški razvoj v zadevnih regijah ter v trenutnih vojnih razmerah zagotavljanje storitev gostovanja še bolj ogrozi ozemeljsko nedotakljivost Ukrajine in zato pomeni indic, ki potrjuje podporo tožeče stranke ruskemu vojaškemu in industrijskemu kompleksu.

140 Drugič, v zvezi z zagotavljanjem telekomunikacijskih storitev na Krimu, ki ga tožeča stranka izpodbija, je treba poudariti, da je Svet predložil članek s spletne strani „Fans de MegaFon“ in spletne strani „Help-Desk MegaFon“. Iz enakih razlogov, kot so navedeni v točkah 138 in 139 zgoraj, zagotavljanje teh storitev še toliko bolj prispeva k podpiranju ruskega vojaškega in industrijskega kompleksa. Tudi če bi bilo treba ugotoviti, da tožeča stranka takih storitev ni zagotavljala na Krimu, nikakor ni sporno, da je tam zagotavljala storitve gostovanja.

141 Tretjič, navesti je treba, da se v člankih, ki sta ju objavila Centre for Eastern Studies in časopis *Ukrainska Pravda* in ki ju je predložil Svet, poroča o prisotnosti infrastrukture tožeče stranke v regiji Harkov.

142 Četrtič, v zvezi s pogodbami, sklenjenimi med rusko vojsko in tožečo stranko med letoma 2013 in 2021, zadnjenavedena trdi, prvič, da so bile te pogodbe sklenjene pred invazijo na Ukrajino, in drugič, da zadevnih storitev ni mogoče uporabljati med vojaškimi operacijami.

143 V zvezi s tem je Svet predložil izvlečke s spletne strani „ClearSpending“, v katerih so navedene omenjene pogodbe in trajanje vsake od njih. Čeprav na eni strani dokazi, ki jih je predložil Svet, kažejo na to, da sta tožeča stranka in ruska vojska sklenili pogodbe med letoma 2013 in 2021, pa te pogodbe dokazujejo obstoj dolgotrajne povezave med tožečo stranko in navedeno vojsko. Na drugi strani je treba kljub neobstoju dokazov o morebitni nadaljnji veljavnosti navedenih pogodb ugotoviti, da skoraj desetletno pogodbeno razmerje med tožečo stranko in rusko vojsko potrjuje trditev, da je tožeča stranka po agresiji Rusije proti Ukrajini subjekt, ki neposredno podpira vojaški in industrijski kompleks Ruske federacije.

144 Glede na navedeno je treba navesti, da dokazi, ki jih je predložil Svet, pomenijo sklenjen krog dovolj konkretnih, natančnih in skladnih indicev, ki potrjujejo to, da tožeča stranka neposredno podpira ruski vojaški in industrijski kompleks. Svet zato ni storil napake pri presoji.

b) Akta o ohranitvi

145 Kar zadeva akta o ohranitvi, je treba, na prvem mestu, ugotoviti, da se lahko Svet, kot je bilo navedeno v točki 124 zgoraj, sklicuje na dokaze, ki jih je predložil v okviru postopka pred Splošnim sodiščem v prilogi k odgovoru na tožbo tožeče stranke, da bi utemeljil pravilnost dejstva, za katero se lahko domneva, da je splošno znano.

146 Poleg tega je treba navesti, da je Svet vsekakor v zvezi z aktoma o ohranitvi tožeči stranki 24. julija 2023 med drugim poslal dopis, s katerim jo je obvestil o podaljšanju izpodbijanih aktov v zvezi z njo, pri čemer se je izrecno skliceval na dokaze, predložene v prilogi k odgovoru na tožbo, vloženemu 28. junija 2023. Zato se na te dokaze lahko opre, da bi dokazal utemeljenost dejstev, ki jih zatrjuje v zvezi s tožečo stranko.

147 Na drugem mestu, iz enakih razlogov, kot so navedeni v točkah od 129 do 144 zgoraj, trditve Sveta temeljijo na zanesljivih in upoštevnih dokazih.

148 Zato je treba ugotoviti, da je Svet predložil sklenjen krog dovolj konkretnih, natančnih in skladnih indicev, ki dokazujejo, da je tožeča stranka izpolnjevala zadevno merilo za vpis.

149 Na tretjem mestu, glede splošnih okoliščin, povezanih z razmerami v Ukrajini, je treba ugotoviti, da so bile na dan sprejetja aktov o ohranitvi razmere v tej državi še vedno resne in da je cilj prvotnih aktov, in sicer izvajanje pritiska na rusko vlado, naj preneha s svojimi dejanji in politikami, ki destabilizirajo Ukrajino, še vedno aktualen.

150 Na četrtem mestu, glede revizijskega poročila, ki ga je tožeča stranka priložila k prvi prilagoditveni vlogi, da bi dokazala, da nima infrastrukture v regiji Harkov, je treba navesti, da je glede na sodno prakso, navedeno v točki 128 zgoraj, dokazna vrednost tega dokumenta majhna. Na eni strani je bilo namreč to poročilo pripravljeno na zahtevo tožeče stranke za to zadevo, na drugi strani pa je v njem navedeno, da revizor ni mogel ugotoviti evidenc sredstev tožeče stranke, ki naj bi ji jih bilo med drugim mogoče pripisati v regiji Harkov, vendar to ne pomeni nujno, da tožeča stranka ni imela infrastrukture v tej regiji. Poleg tega je v tem poročilu navedeno, da je bilo to pripravljeno na podlagi postopkov, dogovorjenih s tožečo stranko, in da ni mogoče zagotoviti, da bi bili lahko rezultati, če bi bili izvedeni dodatni postopki, drugačni.

151 Glede na vse te preudarke je treba navesti, da Svet s tem, da je štel, da je tožeča stranka subjekt, ki neposredno podpira ruski vojaški in industrijski kompleks, in s tem, da je zato njeno ime ohranil na spornih seznamih, ni storil napake pri presoji.

152 Glede na navedeno je treba tretji tožbeni razlog v celoti zavrniti.

4. Četrti tožbeni razlog: kršitev načela sorazmernosti ter kršitev svobode gospodarske pobude in ugleda tožeče stranke

153 Tožeča stranka trdi, da izpodbijani akti posegajo v njeno svobodo gospodarske pobude, določeno v členu 16 Listine, in v njen ugled. Zanjo naj namreč ne bi moglo veljati nobeno odstopanje, bistveni del njene dejavnosti pa naj bi bil onemogočen. Tožeča stranka navaja tudi, da njenega vpisa na sporna seznama ni mogoče šteti za ukrep, ki je potreben in primeren za dosego cilja boja proti destabilizacijskim dejanjem Ruske federacije v Ukrajini.

154 Poleg tega, na prvem mestu, tožeča stranka dodaja, da za druge velike ruske telekomunikacijske operaterje ni bil sprejet noben omejevalni ukrep. Na drugem mestu, navaja, da se dostop do spleta šteje za človekovo pravico in da omejitve tega dostopa lahko vplivajo na pravice uporabnikov spleta do svobode izražanja, zasebnosti in izobraževanja.

155 Svet in Komisija te trditve izpodbijata.

156 Opozoriti je treba, da načelo sorazmernosti, ki je eno od splošnih načel prava Unije in je povzeto v členu 5(4) PEU, zahteva, da morajo biti ukrepi, sprejeti v skladu s pravom Unije, taki, da omogočajo uresničitev legitimnih ciljev, ki jim sledi zadevna ureditev, in ne presegajo tega, kar je nujno za doseganje navedenih ciljev (glej sodbo z dne 15. novembra 2023, OT/Svet, T-193/22, EU:T:2023:716, točka 190 in navedena sodna praksa).

157 V obravnavani zadevi je treba poudariti, da je svoboda gospodarske pobude tožeče stranke omejena in da omejevalni ukrepi, sprejeti proti njej, v določenem obsegu vplivajo na spoštovanje njenega ugleda.

158 Čeprav je spoštovanje temeljnih pravic pogoj za zakonitost aktov Unije, pa v skladu z ustaljeno sodno prakso temeljni pravici, na kateri se sklicuje tožeča stranka, in sicer pravica do gospodarske pobude in pravica do spoštovanja ugleda, v pravu Unije ne uživata absolutnega varstva. Zato je za uporabo teh pravic mogoče določiti omejitve, če te omejitve dejansko ustrezajo ciljem splošnega interesa, ki jim sledi Unija, in glede na želeni cilj ne pomenijo pretiranega in nesprejemljivega posega, ki bi omejeval samo bistvo tako zagotovljenih pravic (glej v tem smislu sodbo z dne 15. novembra 2023, OT/Svet, T-193/22, EU:T:2023:716, točka 193 in navedena sodna praksa).

159 Da bi bil poseg v zadevne temeljne pravice v skladu s pravom Unije, mora biti določen z zakonom, spoštovati bistveno vsebino navedene svoboščine, slediti cilju v splošnem interesu, ki ga priznava Unija, in ne sme biti nesorazmeren (glej sodbo z dne 15. novembra 2023, OT/Svet, T-193/22, EU:T:2023:716, točka 194 in navedena sodna praksa).

160 Ugotoviti je treba, da so ti štiri pogoji v obravnavani zadevi izpolnjeni.

161 Na prvem mestu, zadevni omejevalni ukrepi so „predpisani z zakonom“, saj so določeni v aktih, ki so predvsem splošni, ter imajo jasno pravno podlago v pravu Unije in zadostno predvidljivost.

162 Na drugem mestu, izpodbijani akti se uporabljajo šest mesecev in se redno pregledujejo. Ker so navedeni ukrepi začasni in jih je mogoče odpraviti, je treba šteti, da ne posegajo v bistveno vsebino navedenih svoboščin.

163 Na tretjem mestu, ti ukrepi ustrezajo cilju v splošnem interesu, ki je tako temeljen za mednarodno skupnost kot je cilj povečanja stroškov delovanja Ruske federacije, ki spodkopava ozemeljsko nedotakljivost, suverenost in neodvisnost Ukrajine, ter spodbujanja mirne rešitve krize (glej v tem smislu sodbi z dne 28. marca 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, točka 147, in z dne 15. novembra 2023, OT/Svet, T-193/22, EU:T:2023:716, točka 198).

164 Na četrtem mestu, v zvezi s primernostjo zadevnih omejevalnih ukrepov je treba poudariti, da glede na cilje v splošnem interesu, ki so za mednarodno skupnost tako temeljni kot cilji, navedeni v točki 163 zgoraj, ti ukrepi ne morejo biti neustrezni. Poleg tega je treba v zvezi z nujnostjo navedenih ukrepov navesti, da izpodbijani akti vsebujejo prepoved v zvezi z nekaterimi proizvodi,

in sicer blagom in tehnologijami z dvojno rabo ter tistimi iz člena 3a(7) spremenjenega sklepa 2014/512, in da se ta prepoved nanaša le na evropske gospodarske subjekte. Z drugimi, manj omejevalnimi ukrepi, kot je sistem predhodnega dovoljenja, ni mogoče tako učinkovito doseči zastavljenega cilja.

165 Izpodbijani akti se namreč ne nanašajo na vse blago, ampak le na blago in tehnologije z dvojno rabo ter na blago iz člena 3a(7) spremenjenega sklepa 2014/512, in določajo možnost odobritve odstopanj od uporabljenih omejevalnih ukrepov. Zlasti člen 3b(1) spremenjenega sklepa 2014/512 določa odstopanja od zadevnih omejevalnih ukrepov za subjekte, katerih ime je vpisano na sporna seznama, kot je tožeča stranka. Natančneje, pristojni nacionalni organi lahko v dveh primerih dovolijo prodajo, dobavo, prenos ali izvoz blaga in tehnologij z dvojno rabo, tudi če utemeljeno domnevajo, da bi končni uporabnik lahko bil subjekt, naveden v Prilogi IV, kadar so tako blago ali tehnologije oziroma z njimi povezana tehnična ali finančna pomoč nujno potrebni za preprečevanje ali ublažitev dogodka, ki bi lahko imel resne in pomembne posledice za zdravje in varnost ljudi ali za okolje, in kadar je to blago ali tehnologije oziroma z njimi povezano tehnično ali finančno pomoč treba zagotoviti na podlagi pogodbe, sklenjene pred 26. februarjem 2022, ali pomožnih pogodb, potrebnih za izvrševanje take pogodbe, če se za dovoljenje zaprosi pred 1. majem 2022.

166 Na petem mestu, tehtanje zadevnih interesov dokazuje, da nevšečnosti, ki jih povzročajo omejitve izvoza blaga in tehnologij z dvojno rabo, niso nesorazmerne glede na zastavljene cilje. V zvezi s tem pomen ciljev izpodbijanih aktov, ki so del širšega cilja ohranjanja miru in mednarodne varnosti v skladu s cilji zunanjega delovanja Unije iz člena 21 PEU, prevlada nad negativnimi, celo občutnimi, posledicami za nekatere gospodarske subjekte. Zato tožeča stranka ni dokazala, da sta bila z izpodbijanimi akti nesorazmerno kršena njena svoboda gospodarske pobude in spoštovanje njenega ugleda.

167 Poleg tega je treba v delu, v katerem tožeča stranka v repliki navaja, prvič, da za druge velike ruske telekomunikacijske operaterje niso veljali nobeni omejevalni ukrepi, in drugič, da omejitve zanjo lahko vplivajo na pravice njenih uporabnikov do svobode izražanja, zasebnosti in izobraževanja, navesti, da te trditve niso utemeljene.

168 Vsekakor je treba trditev tožeče stranke, da za druge velike ruske telekomunikacijske operaterje niso veljali nobeni omejevalni ukrepi – tudi ob predpostavki, da Svet ni sprejel omejevalnih ukrepov zoper nekatere osebe ali subjekte iz telekomunikacijskega sektorja v Ruski federaciji in da so ti v položaju, ki je primerljiv s položajem tožeče stranke – zavrniti. Načeli enakega obravnavanja in prepovedi diskriminacije ter načelo dobrega upravljanja morajo biti namreč usklajeni z načelom zakonitosti (glej sodbo z dne 14. oktobra 2009, Bank Melli Iran/Svet, T-390/08, EU:T:2009:401, točka 59 in navedena sodna praksa; sodba z dne 3. maja 2016, Post Bank Iran/Svet, T-68/14, neobjavljena, EU:T:2016:263, točka 135).

169 Glede trditve, da omejitve za tožečo stranko lahko vplivajo na pravice njenih uporabnikov do svobode izražanja, zasebnosti in izobraževanja, je treba poudariti, da tožeča stranka te trditve ni utemeljila s konkretnimi dokazi, predvsem pa ni pojasnila, kako bi lahko uporaba stroge ureditve izvoza blaga in tehnologij z dvojno rabo vplivala na navedene pravice.

170 Glede na navedeno je treba četrti tožbeni razlog in zato tožbo v celoti zavrniti.

V. Stroški

171 V skladu s členom 134(1) Poslovnika se plačilo stroškov na predlog naloži neuspeli stranki.

172 V skladu s členom 138(1) Poslovnika države članice in institucije, ki so intervenirale v postopku, nosijo svoje stroške.

173 Ker tožeča stranka v obravnavani zadevi s predlogi ni uspela, ji je treba naložiti plačilo stroškov. Poleg tega Komisija kot institucija intervenientka nosi svoje stroške.

Iz teh razlogov je

SPLOŠNO SODIŠČE (prvi razširjeni senat)

razsodilo:

1. Tožba se zavrne.

2. MegaFon OAO poleg svojih stroškov nosi tudi stroške Sveta Evropske unije.

3. Evropska komisija nosi svoje stroške.

Mastroianni Brkan Gâlea

Tóth Kalėda

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourgu, 15. januarja 2025.

Podpisi